

ВИЩА КВАЛІФІКАЦІЙНА КОМІСІЯ СУДДІВ УКРАЇНИ

09 жовтня 2019 року

м. Київ

Р І Ш Е Н Н Я № 995/ко-19

Вища кваліфікаційна комісія суддів України у складі колегії:

головуючого – Тітова Ю.Г.,

членів Комісії: Сіроша М.В., Солодкова А.А.,

розглянувши питання про результати кваліфікаційного оцінювання судді Сокирянського районного суду Чернівецької області Ратушенка Олександра Миколайовича на відповідність займаній посаді,

встановила:

Згідно з пунктом 16¹ розділу XV «Перехідні положення» Конституції України відповідність займаній посаді судді, якого призначено на посаду строком на п'ять років або обрано суддею безстроково до набрання чинності Законом України «Про внесення змін до Конституції України (щодо правосуддя)», має бути оцінена в порядку, визначеному законом. Виявлення за результатами такого оцінювання невідповідності судді займаній посаді за критеріями компетентності, професійної етики або доброчесності чи відмова судді від такого оцінювання є підставою для звільнення судді з посади.

Пунктом 20 розділу XII «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про судоустрій і статус суддів» (далі - Закон) передбачено, що відповідність займаній посаді судді, якого призначено на посаду строком на п'ять років або обрано суддею безстроково до набрання чинності Законом України «Про внесення змін до Конституції України (щодо правосуддя)», оцінюється колегіями Вищої кваліфікаційної комісії суддів України в порядку, визначеному цим Законом.

Рішенням Комісії від 01 лютого 2018 року № 8/зп-18 призначено кваліфікаційне оцінювання 1 790 суддів місцевих та апеляційних судів на відповідність займаній посаді, зокрема судді Сокирянського районного суду Чернівецької області Ратушенка О.М.

Частиною п'ятою статті 83 Закону встановлено, що порядок та методологія кваліфікаційного оцінювання, показники відповідності критеріям

кваліфікаційного оцінювання та засоби їх встановлення затверджуються Комісією.

Відповідно до пунктів 1, 2 глави 6 розділу II Положення про порядок та методологію кваліфікаційного оцінювання, показники відповідності критеріям кваліфікаційного оцінювання та засоби їх встановлення, затвердженого рішенням Комісії від 03 листопада 2016 року № 143/зп-16 (у редакції рішення Комісії від 13 лютого 2018 року № 20/зп-18 з наступними змінами) (далі - Положення), встановлення відповідності судді критеріям кваліфікаційного оцінювання здійснюється членами Комісії за їх внутрішнім переконанням відповідно до результатів кваліфікаційного оцінювання. Показники відповідності судді критеріям кваліфікаційного оцінювання досліджуються окремо один від одного та у сукупності.

Пунктом 11 розділу V Положення встановлено, що рішення про підтвердження відповідності судді займаній посаді ухвалюється у разі отримання суддею мінімально допустимого і більшого бала за результатами іспиту, а також більше 67 відсотків від суми максимально можливих балів за результатами кваліфікаційного оцінювання всіх критеріїв за умови отримання за кожен з критеріїв бала, більшого за 0.

Положеннями статті 83 Закону передбачено, що кваліфікаційне оцінювання проводиться Комісією з метою визначення здатності судді здійснювати правосуддя у відповідному суді за визначеними критеріями. Такими критеріями є: компетентність (професійна, особиста, соціальна тощо), професійна етика, доброчесність.

Згідно зі статтею 85 Закону кваліфікаційне оцінювання включає такі етапи:

- 1) складення іспиту (складення анонімного письмового тестування та виконання практичного завдання);
- 2) дослідження досьє та проведення співбесіди.

Відповідно до положень частини третьої статті 85 Закону рішенням Комісії від 25 травня 2018 року № 118/зп-18 запроваджено тестування особистих морально-психологічних якостей і загальних здібностей під час кваліфікаційного оцінювання суддів місцевих та апеляційних судів на відповідність займаній посаді.

Ратушенко О.М. склав анонімне письмове тестування, за результатами якого набрав 70,875 бала. За результатами виконаного практичного завдання Ратушенко О.М. набрав 71,5 бала. На етапі складення іспиту суддя загалом набрав 142,375 бала.

Ратушенко О.М. пройшов тестування особистих морально-психологічних якостей та загальних здібностей, за результатами якого складено висновок та визначено рівні показників критеріїв особистої, соціальної компетентності, професійної етики та доброчесності.

Рішенням Комісії від 20 червня 2018 року № 148/зп-18 затверджено результати першого етапу кваліфікаційного оцінювання суддів місцевих та апеляційних судів на відповідність займаній посаді «Іспит», складеного 04 травня 2018 року, зокрема судді Сокирянського районного суду

Чернівецької області Ратушенка О.М., якого допущено до другого етапу кваліфікаційного оцінювання суддів місцевих та апеляційних судів на відповідність займаній посаді «Дослідження досьє та проведення співбесіди».

Комісією 09 жовтня 2019 року проведено співбесіду із суддею, під час якої обговорено питання щодо показників за критеріями компетентності, професійної етики та доброчесності, які виникли під час дослідження суддівського досьє.

На електронну адресу Комісії 09 жовтня 2019 року надійшов затверджений 08 жовтня 2019 року висновок Громадської ради доброчесності про невідповідність судді Сокирянського районного суду Чернівецької області Ратушенка О.М. критеріям доброчесності та професійної етики (далі - висновок ГРД).

Підпунктом 4.10.1 пункту 4.10 розділу IV Регламенту Вищої кваліфікаційної комісії суддів України, затвердженого рішенням Комісії від 13 жовтня 2016 року № 81/зп-16 (з наступними змінами) (далі - Регламент), передбачено, що інформація щодо судді або висновок про невідповідність судді критеріям професійної етики та доброчесності надається до Комісії Громадською радою доброчесності не пізніше ніж за 10 днів до визначеної Комісією дати засідання з проведення співбесіди стосовно такого судді.

Висновок ГРД надійшов до Комісії з порушенням передбаченого Регламентом строку. Представники Громадської ради доброчесності в засідання Комісії 09 жовтня 2019 року не з'явилися. Суддя Ратушенко О.М., ознайомившись з висновком ГРД, не заперечував його розгляду на засіданні Комісії.

Абзацом третім пункту 20 розділу III Положення визначено, що під час співбесіди обов'язковому обговоренню із суддею (кандидатом) підлягають дані щодо його відповідності критеріям професійної етики та доброчесності.

У висновку ГРД наведено інформацію про те, що суддя Ратушенко О.М. безпідставно не задекларував своєчасно своє майно та члена сім'ї. Зокрема, згідно з відомостями поданої ним декларації особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, за 2018 рік судді з 04 квітня 2014 року належить на праві користування земельна ділянка площею 467 кв. м у місті Чернівці. Проте у щорічних паперових деклараціях судді за 2013-2015 роки та електронних деклараціях за 2015-2017 роки таке право не задекларовано.

Суддя Ратушенко О.М. пояснив, що на зазначеній земельній ділянці розташований будинок, в якому він проживає та право користування яким декларувалось. Цей будинок належав на праві власності його рідному брату, який уклав договір оренди земельної ділянки з міською радою. Оскільки суддя не був учасником цього правочину, він не вбачав необхідності декларувати земельну ділянку. Після того, як у 2018 році прийшло повідомлення про закінчення строку дії вказаного договору, який наразі на стадії пролонгації, суддя вирішив відобразити в декларації право користування цією земельною ділянкою.

Стосовно несвоєчасного декларування майна члена сім'ї судді Ратушенка О.М. у висновку ГРД вказано, що відповідно до поданої суддею декларації особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, за 2015 рік дружина судді 21 серпня 2009 року набула у власність вантажний автомобіль Renault Master 2002 року випуску та 01 вересня 2015 року набула в користування легковий автомобіль Toyota Highlander 2011 року випуску. Проте в щорічних паперових деклараціях судді за 2011 – 2015 роки не задекларовано право власності дружини на автомобіль Renault Master та в щорічній паперовій декларації судді за 2015 рік не задекларовано право користування дружини на автомобіль Toyota Highlander.

Суддя Ратушенко О.М. пояснив, що автомобіль Renault Master 2002 року був відчужений дружиною за довіреністю у 2012 році та не відображався в щорічних паперових деклараціях за 2013-2015 роки, проте декларувався пізніше, оскільки не було достовірних відомостей щодо перебування на обліку за дружиною цього автомобіля.

Стосовно автомобіля Toyota Highlander 2011 року суддя Ратушенко О.М. пояснив, що його дружина періодично користувалася цим автомобілем, який належав на праві власності її матері. Оскільки станом на 31 грудня 2015 року автомобіль не був у користуванні, обов'язку щодо його декларування в паперовій декларації не було. Крім того, у паперових деклараціях не було чітких вимог щодо необхідності декларування такого права. Стосовно електронних декларацій було багато роз'яснень, якими визначені чіткі вимоги щодо необхідності декларування права користування майном. Тому зазначене право дружини було відображено в поданій суддею декларації особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, за 2015 рік.

Аналогічні пояснення надано суддею Ратушенком О.М. на викладену у висновку ГРД інформацію щодо невідображення в паперових деклараціях за 2014-2015 роки права судді користування квартирою загальною площею 274,5 кв. м у місті Чернівці, дата набуття права - 04 квітня 2014 року, яке задекларовано в поданих суддею Ратушенком О.М. деклараціях особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, за 2015-2018 роки.

Крім того, у висновку ГРД наведено інформацію щодо відображення суддею Ратушенком О.М. недостовірних тверджень у поданій ним 24 вересня 2019 року декларації доброчесності кандидата на посаду судді. Зокрема, у пункті 22 цієї декларації Ратушенко О.М. підтвердив, що ним не здійснювалися вчинки, які можуть мати наслідком притягнення його до відповідальності. Проте постановою Шевченківського районного суду міста Чернівці від 18 березня 2019 року Ратушенка О.М. було притягнуто до адміністративної відповідальності за статтею 124 Кодексу України про адміністративні правопорушення та накладено адміністративне стягнення у вигляді штрафу на суму 340 гривень.

Суддя Ратушенко О.М. пояснив, що він для участі в оголошеному конкурсі на зайняття вакантних посад суддів апеляційних судів подавав до

Комісії документи, зокрема декларацію доброчесності кандидата на посаду судді. Оскільки подавався великий обсяг документів, він помилково не відобразив у пункті 22 цієї декларації про притягнення до адміністративної відповідальності. Проте в поданих до Комісії щорічних деклараціях доброчесності судді ним відображалися достовірні твердження та про зазначений факт притягнення його до адміністративної відповідальності обов'язково буде відображено в щорічній декларації доброчесності судді за 2019 рік.

Дослідивши інформацію, наведену у висновку ГРД, пояснення судді Ратушенка О.М. щодо викладених у ньому обставин, Комісія не вбачає підстав для висновку про невідповідність судді критеріям доброчесності та професійної етики.

Заслухавши доповідача, дослідивши досьє судді, надані суддею пояснення та результати співбесіди, під час якої вивчено питання про відповідність Ратушенка О.М. критеріям кваліфікаційного оцінювання, Комісія дійшла таких висновків.

За критеріями компетентності (професійної, особистої та соціальної) суддя Ратушенко О.М. набрав 396,375 бала.

Водночас за критерієм професійної компетентності суддю оцінено Комісією на підставі результатів іспиту, дослідження інформації, яка міститься в досьє, та співбесіди за показниками, визначеними пунктами 1-5 глави 2 розділу II Положення. За критеріями особистої та соціальної компетентності суддю оцінено Комісією на підставі результатів тестування особистих морально-психологічних якостей і загальних здібностей, дослідження інформації, яка міститься в досьє, та співбесіди з урахуванням показників, визначених пунктами 6-7 глави 2 розділу II Положення.

За критерієм професійної етики, оціненим за показниками, визначеними пунктом 8 глави 2 розділу II Положення, суддя Ратушенко О.М. набрав 190 балів. За цим критерієм суддю оцінено на підставі результатів тестування особистих морально-психологічних якостей і загальних здібностей, дослідження інформації, яка міститься в досьє, та співбесіди.

За критерієм доброчесності, оціненим за показниками, визначеними пунктом 9 глави 2 розділу II Положення, суддя Ратушенко О.М. набрав 190 балів. За цим критерієм суддю оцінено на підставі результатів тестування особистих морально-психологічних якостей і загальних здібностей, дослідження інформації, яка міститься в досьє, та співбесіди.

За результатами кваліфікаційного оцінювання суддя Сокирянського районного суду Чернівецької області Ратушенко О.М. набрав 776,375 бала, що становить більше 67 відсотків від суми максимально можливих балів за результатами кваліфікаційного оцінювання всіх критеріїв.

Таким чином, Комісія у складі колегії дійшла висновку про відповідність судді Сокирянського районного суду Чернівецької області Ратушенка О.М. займаній посаді.

Відповідно до підпункту 4.10.5 пункту 4.10 розділу IV Регламенту за результатами співбесіди Комісія у складі колегії ухвалює рішення про

підтвердження або непідтвердження здатності судді здійснювати правосуддя у відповідному суді. У разі ухвалення рішення про підтвердження здатності судді здійснювати правосуддя у відповідному суді за наявності висновку ухвалюється протокольне рішення про винесення на розгляд Комісії у пленарному складі питання щодо підтримки зазначеного рішення відповідно до вимог абзацу другої частини першої статті 88 Закону. Рішення про підтвердження здатності судді здійснювати правосуддя у відповідному суді набирає чинності з дня ухвалення цього рішення у разі, якщо воно буде підтримане не менше ніж одинадцятьма членами Комісії згідно з абзацом другим частини першої статті 88 Закону або у разі надходження до Комісії рішення Громадської ради доброчесності про скасування відповідного висновку до моменту його розгляду Комісією у пленарному складі. У разі надання Громадською радою доброчесності до Комісії рішення про скасування висновку до моменту його розгляду Комісією у пленарному складі питання щодо набрання чинності рішенням про підтвердження здатності судді здійснювати правосуддя у відповідному суді розглядається Комісією відповідно до абзацу першого підпункту 4.13.3 пункту 4.13 розділу IV Регламенту.

Ураховуючи викладене, керуючись статтями 83-86, 88, 93, 101 Закону, Регламентом, Положенням, Комісія

вирішила:

визначити, що суддя Сокирянського районного суду Чернівецької області Ратушенко Олександр Миколайович за результатами кваліфікаційного оцінювання суддів місцевих та апеляційних судів на відповідність займаній посаді набрав 776,375 бала.

Визнати суддю Сокирянського районного суду Чернівецької області Ратушенка Олександра Миколайовича таким, що відповідає займаній посаді.

Рішення набирає чинності в порядку, визначеному підпунктом 4.10.5 пункту 4.10 розділу IV Регламенту Вищої кваліфікаційної комісії суддів України.

Головуючий

Ю.Г. Тітов

Члени Комісії:

М.В. Сірош

А.А. Солодков